

**UCHWAŁA NR XXXIV/341/2022
RADY MIEJSKIEJ W OTMUCHOWIE**

z dnia 16 marca 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 -2025**

Na podstawie 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U.2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2, 2a, 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) art. 10 ust. 2, 2a, 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) Rada Miejska w Otmuchowie uchwala co następuje:

§ 1. W celu realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwala się na lata 2022 – 2025 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały, stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Otmuchów.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Otmuchów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Stanisław Zaczyk

**PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY OTMUCHÓW NA LATA 2022-2025**

Wprowadzenie

Problemy społeczne związane z alkoholem i narkotykami są jednymi z najtrudniejszych do rozwiązania od wielu lat. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, jak również kosztów społecznych, zdrowotnych i ekonomicznych, które są ponoszone nie tylko przez osoby indywidualne, uzależnione czy zażywające szkodliwie, ich rodziny, ale w konsekwencji także przez całe społeczeństwo. Alkoholizm i narkomania są przyczyną wielu społecznych szkód, jak np. bezrobocie, ubóstwo, przemoc w rodzinie, wypadki samochodowe, przestępczość oraz zakłócanie bezpieczeństwa publicznego i rodzinnego. Mają również istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne ludzi.

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022-2025 jest wynikiem obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego (JST) ustawą z 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 poz. 2469). Program stanowi kontynuację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Otmuchów na rok 2022 oraz Programu przeciwdziałania narkomanii Gminy Otmuchów na rok 2022 (które tracą swoją moc obowiązującą 31 marca 2022 roku) oraz analogicznych programów wcześniejszych. Program zakłada realizację działań, które są zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.), jak i z kierunkami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050). Ustawy te nakładają na JST prowadzenie działań w obszarze profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom oraz integracji społecznej osób uzależnionych czyniąc je zadaniami własnymi gminy, a wspomniana wcześniej nowelizacja określa obowiązek uchwalenia programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Znaczenie przeciwdziałania uzależnieniom podkreśla fakt, że profilaktyka uzależnień (w tym uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych) jest jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025. W dokumencie tym, jako realizatorów działań, wskazano także JST – dotyczy to wszystkich działań w ramach zintegrowanego przeciwdziałania uzależnieniom, w tym od alkoholu oraz zadań na rzecz „ograniczenia stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP” w ramach przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków. Przeprowadzone ewaluacje poprzednich programów wskazują na zasadność kontynuacji działań w tym obszarze z rekomendacją wprowadzenia niezbędnych modyfikacji. Na te potrzeby odpowiada niniejszy Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022-2025 na terenie Gminy Otmuchów.

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań dążących do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, podejmowania i wspierania przedsięwzięć w celu zmiany obyczajów w zakresie sposobu picia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu i pomoc ich rodzinom. Ustawa skupia się również na szeroko rozumianej pomocy

zarówno dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, jak również ich rodzin, a także na profilaktyce skierowanej do dzieci i młodzieży. Podobnie ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na gminę szereg zadań, które obejmują między innymi zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, udzielanie rodzinom dotkniętym problemem narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, wszechstronną pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz wspomaganie działań instytucji, organizacji społecznych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii. Jego istotną cechą jest długofalowy charakter i ujęcie różnorodnych działań w perspektywie przyszłościowej, przy jednoczesnym zachowaniu ciągłości postępowania wynikającego z zapisów w programach, przygotowywanych w minionych latach, co gwarantuje stabilność i stopniowy progres w polityce rozwiązywania problemów społecznych. Program nie odbiega znacząco w swej treści i formie od dokumentów, obowiązujących w latach ubiegłych. Został opracowany w oparciu o doświadczenia zebrane podczas realizacji wcześniejszych edycji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, przy współpracy dotychczasowych realizatorów. Roczna perspektywa zadań powoduje, że większość z nich będzie kontynuacją z lat poprzednich, szczególnie jeśli są adresowane do szerokiego grona odbiorców.

Rozdział 2.

Cele strategiczne programu

Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych oraz narkotyków i innych substancji psychoaktywnych poprzez prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach, edukację publiczną, wzmocnienie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia, motywowanie do leczenia odwykowego osób uzależnionych, wspieranie osób uzależnionych po odbyciu leczenia i środowisk abstynenckich, wspieranie osób współuzależnionych i opiekę nad dziećmi z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

1. Do celów szczegółowych programu należą:

- 1) ograniczenie używania alkoholu oraz zjawiska inicjacji narkotykowej przez osoby niepełnoletnie poprzez realizację programów profilaktycznych oraz promocję zdrowia,
- 2) zmiany w zachowaniach i w postawie wobec problemu uzależnień mieszkańców gminy,
- 3) działania informacyjno-edukacyjne w celu poszerzenia wiedzy dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy Otmuchów na temat szkodliwości picia alkoholu oraz dostępnych formach i miejscach pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- 4) podnoszenie wiedzy mieszkańców na temat zjawiska narkomanii i innych uzależnień od różnych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych (m.in. hazard, internet, cyberprzemoc, zakupoholizm),
- 5) promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież oraz działań profilaktycznych promujący trzeźwy, zdrowy i bezpieczny tryb życia,
- 6) zwiększenie umiejętności wychowawczych rodziców w celu sprawowania skutecznej kontroli nad dzieckiem,
- 7) zwiększenie dostępności działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ich rodzin, ofiar i sprawców przemocy w rodzinie,
- 8) eliminowanie naruszeń prawa związanego ze sprzedażą napojów alkoholowych, regulowanego ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 9) tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej do realizacji programu,
- 10) monitorowanie problemów związanych z narkomanią na terenie Gminy Otmuchów,
- 11) ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych nadużywaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych.

Rozdział 3.

Zadania programu i sposób ich realizacji

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

- 1) motywowanie i kierowanie na leczenie osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) współpraca komisji z Poradnią Odwykową i Sądem Rejonowym w Nysie, wstępne diagnozowanie i kierowanie osób z problemem alkoholowym do specjalistycznych placówek leczenia odwykowego. Badania w przedmiocie uzależnienia i pokrywanie kosztów leczenia i lekarza biegłego wydającego opinię,
- 3) monitorowanie terapii i leczenia pacjentów skierowanych przez Komisję ds. RPA do Poradni Odwykowej. W przypadkach uchylania się od leczenia występowanie z wnioskiem do Sądu o orzeczenie obowiązku leczenia,
- 4) współdziałanie Komisji ds. RPA, Policji i Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach rozpoznawania czy osoby nadużywające alkoholu są sprawcami przemocy w rodzinie i składanie wniosków do Sądu o ściganie przestępstwa,
- 5) wspieranie organizacyjne i finansowe grupy samopomocowej AA,
- 6) współdziałanie w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych w placówce odwykowej, do której kierowani są mieszkańcy Gminy Otmuchów,
- 7) finansowanie i organizowanie szkoleń dla lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej i rodzinnych oraz pielęgniarek z zakresu metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji – metody służącej wczesnemu rozpoznawaniu ryzykownego lub szkodliwego stylu konsumpcji oraz podejmowaniu interwencji wobec tej grupy pacjentów,
- 8) działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Otmuchowie i pokrywanie kosztów związanych z jej funkcjonowaniem,
- 9) szkolenie członków Gminnej komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Otmuchowie oraz działaczy organizacji i instytucji społecznych współpracujących z komisją.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) organizowanie i finansowanie działalności opiekuńczej nad dziećmi z rodzin alkoholowych pozbawionych opieki rodzicielskiej,
- 2) zwiększanie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i społecznej dla członków rodzin uzależnionych,
- 3) inicjowanie działań i wspieranie stowarzyszeń oraz instytucji zajmujących się obroną przed przemocą,
- 4) tworzenie i finansowanie bieżącej działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla członków rodzin z problemami alkoholowymi oraz ofiar przemocy domowej:
 - a) placówek wychowawczo-terapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (np. świetlice, kluby socjoterapeutyczne),
 - b) ośrodków pomocy dla ofiar przemocy domowej udzielających pełnej pomocy, tj. grupy wsparcia, grupy terapeutyczne, telefon zaufania i informacyjny, punkt konsultacyjny,
- 5) informowanie społeczeństwa w lokalnych środkach przekazu o punktach konsultacyjnych i możliwych formach uzyskania pomocy,
- 6) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z członkami rodzin alkoholowych oraz umiejętności rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych dla osób które deklarują gotowość podjęcia pracy z rodzinami z Gminy Otmuchów,
- 7) dofinansowywanie proponowanych form działania w placówkach udzielających pomocy członkom rodzin z problemem alkoholowym:
 - a) prowadzenia programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,
 - b) prowadzenia zajęć psychokorekcyjnych w placówkach przeznaczonych dla dzieci z grup ryzyka,

- 8) finansowanie programów terapeutycznych dla Dorosłych Dzieci Alkoholików,
- 9) prowadzenie w środowisku lokalnym badań dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych programów profilaktycznych dla młodzieży, odpowiadających standardom wyznaczonym przez technologie profilaktyczne,
- 2) organizowanie i finansowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonym dla rodziców których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- 3) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych (np. kluby dyskusyjne, gazetki, audycje radiowe),
- 4) organizacja i finansowanie programów interwencyjnych dla młodzieży upijającej się,
- 5) wspieranie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych organizowanych na terenie gminy o charakterze rozrywkowym, sportowym, kulturalnym itp. dla młodzieży, nie tylko odbywających się bez udziału alkoholu, ale w szczególności sposób eksponujących ten fakt – specjalny program i zaproszeni goście otwarcie wspierający bezalkoholowe przedsięwzięcia swoim autorytetem,
- 6) wspieranie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 7) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin alkoholowych oraz umiejętności rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych dla osób które deklarują gotowość podjęcia pracy z dziećmi z Gminy Otmuchów,
- 8) finansowanie zakupu materiałów edukacyjnych i dystrybucja ich wśród młodzieży,
- 9) prowadzenie lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, współdziałanie w ogólnopolskich kampaniach medialnych dotyczących tej problematyki.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- 1) wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień,
- 2) dofinansowanie podejmowanych przez instytucje oraz stowarzyszenia działań związanych z:
 - a) profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
 - b) pracą z grupami ryzyka,
 - c) przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
 - d) rehabilitacją osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- 1) podejmowanie przez Radę Miejską stosownych uchwał dotyczących punktów sprzedaży, zasad ich usytuowania, warunków sprzedaży napojów alkoholowych, opracowanych na podstawie lokalnej diagnozy problemów alkoholowych,
- 2) opracowanie zasad, form i zakresu kontroli sprzedaży napojów alkoholowych wraz ze wskazaniem instytucji i osób upoważnionych do prowadzenia kontroli oraz podjęcie stosownych uchwał w tym zakresie,

- 3) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia,
- 4) podejmowanie działań interwencyjnych wobec firm prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, w szczególności reklamę skierowaną do młodzieży,
- 5) prowadzenie działań kontrolnych w placówkach handlowych w zakresie sprzedaży alkoholu,
- 6) sporządzanie wywiadów i przygotowanie dokumentacji dla potrzeb sądu,
- 7) występowanie z wnioskiem do sądu w sprawach o leczenie odwykowe,
- 8) organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych,
- 9) opiniowanie wniosków w sprawie uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej:

- 1) udział w tworzeniu centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.
- 2) współfinansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

7. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

- 1) wspieranie działalności szkół, Policji, ośrodków zdrowia w profilaktyce uzależnień,
- 2) organizowanie i finansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów z narkotykami dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników pomocy społecznej, niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi, młodzieżą i rodzicami.

8. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej przez:

- 1) organizowanie i finansowanie działalności opiekuńczej nad dziećmi z rodzin dotkniętych problemem narkomanii pozbawionych opieki rodzicielskiej,
- 2) zwiększanie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i społecznej dla członków rodzin uzależnionych,
- 3) inicjowanie działań i wspieranie stowarzyszeń oraz instytucji zajmujących się obroną przed przemocą,
- 4) informowanie społeczeństwa w lokalnych środkach przekazu o punktach konsultacyjnych i możliwych formach uzyskania pomocy,
- 5) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z członkami rodzin dotkniętych problemem narkomanii oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych dla osób które deklarują gotowość podjęcia pracy z rodzinami z Gminy Otmuchów.
- 6) dofinansowywanie proponowanych form działania w placówkach udzielających pomocy członkom rodzin walczących z problemem narkomanii:
 - a) prowadzenie programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z tych rodzin,
 - b) prowadzenie zajęć psychokorekcyjnych w placówkach przeznaczonych dla dzieci z grup ryzyka.

9. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych programów profilaktycznych dla młodzieży, odpowiadających standardom wyznaczonym przez technologie profilaktyczne,

- 2) organizowanie i finansowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- 3) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych (np. kluby dyskusyjne, gazetki, audycje radiowe),
- 4) organizacja i finansowanie programów interwencyjnych dla młodzieży dotkniętej problemem narkomanii,
- 5) wspieranie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii organizowanych na terenie gminy, o charakterze: rozrywkowym, sportowym, kulturalnym itp. dla młodzieży, w szczególności sposób eksponujących ten fakt,
- 6) wspieranie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 7) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin dotkniętych problemem narkomanii oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych dla osób które deklarują gotowość podjęcia pracy z dziećmi z Gminy Otmuchów,
- 8) finansowanie zakupu materiałów edukacyjnych i dystrybucja ich wśród młodzieży,
- 9) prowadzenie lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów narkomanii, współudział w ogólnopolskich kampaniach medialnych dotyczących tej problematyki.

10. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:

- 1) wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii i innych uzależnień,
- 2) dofinansowanie podejmowanych przez instytucje oraz stowarzyszenia działań związanych z:
 - a) profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii,
 - b) pracą z grupami ryzyka,
 - c) przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
 - d) rehabilitacją osób uzależnionych i współuzależnionych od narkotyków.

11. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego poprzez:

- 1) udzielanie wsparcia i pomocy w tym finansowej rodzinom dotkniętym problemem narkomanii,
- 2) organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży integrujących osoby dotknięte problemem narkomanii i wykluczone ze społeczeństwa z otoczeniem.

12. W wyniku realizacji założonych celów i planowanych zadań przewiduje się:

- 1) zmniejszenie problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych,
- 2) zwiększenie świadomości i poparcia dla działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii podejmowanych na rzecz społeczności lokalnej, a w szczególności dzieci i młodzieży,
- 3) zwiększenie efektywności i atrakcyjności liczby wdrażanych programów profilaktycznych,
- 4) zmniejszenie skali problemów dotyczących rodziny, a wynikających z zachowań problemowych,
- 5) promowanie zdrowego stylu życia mieszkańców Miasta i Gminy Otmuchów,
- 6) stałe monitorowanie sytuacji w zakresie eksperymentowania z narkotykami, ich okazjonalnego przyjmowania i uzależniania od środków psychoaktywnych.

Rozdział 4.

Zadania prowadzące do osiągnięcia wskazanych celów

- 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych poprzez:**

- 1) prowadzenia rozmów motywacyjno- informacyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu, członkami ich rodzin, zagrożonymi uzależnieniem od narkotyków,
 - 2) kierowania na badania do biegłych, pokrywania kosztów sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - 3) sporządzania wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego;
 - 4) współpraca z Poradnią Lecznictwa Odwykowego w Nysie w zakresie udzielania pomocy osobom z problemem alkoholowym i osobom zagrożonym uzależnieniem od narkotyków oraz innych uzależnień psychoaktywnych;
 - 5) współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu i osobom z uzależnieniem od narkotyków;
 - 6) rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy;
 - 7) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i pokrywanie kosztów związanych z jej funkcjonowaniem.
- 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii i innych uzależnień psychoaktywnych pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:**
- 1) objęcie fachową pomocą psychologiczną, społeczną i prawną członków rodzin zagrożonych alkoholizmem, narkomanią zwłaszcza dotkniętych przemocą, poprzez działalność Ośrodka Pomocy Społecznej;
 - 2) udzielanie pomocy dzieciom dotkniętym przemocą w rodzinie w oparciu o lokalny system pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży i współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym;
 - 3) prowadzenie postępowania przygotowawczego w sprawach o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego, kierowanie do biegłych sądowych oraz kierowanie wniosków do sądu;
 - 4) realizację procedury Niebieskiej Karty;
 - 5) rozwijanie umiejętności wychowawczych i wspieranie rodziców w rozwiązywaniu trudnych problemów poprzez działania edukacyjno-informacyjne.
- 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:**
- 1) współpracę z dyrektorami placówek oświatowych oraz organizowanie i finansowanie w kierowanych przez nich placówkach uniwersalnych programów profilaktycznych, warsztatów edukacyjno-profilaktycznych oraz spektakli teatralnych wzmacniających umiejętności radzenia sobie z problemami właściwymi dla wieku przedszkolnego i szkolnego;
 - 2) edukację publiczną w zakresie problematyki alkoholowej i narkomanii poprzez rozprowadzenie ulotek o zagrożeniach wynikających z uzależnień oraz o ofercie pomocy w zakresie rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami;
 - 3) dofinansowanie lokalnych imprez kulturalnych i sportowych organizowanych dla dzieci i młodzieży;
 - 4) organizację, dofinansowanie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu, propagujących zdrowy i wolny od nałogów styl życia, w tym warsztatów, wycieczek oraz innych form wypoczynku;
 - 5) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych osobom poniżej 18 roku życia;

- 6) wspieranie finansowe wszelkiego rodzaju zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży m.in. sportowych, muzycznych, kulturalnych, edukacyjnych, promujących zdrowy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu;
- 7) zakup materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej, prenumerata czasopism o tematyce profilaktyki uzależnień;
- 8) wsparcie finansowe przedsięwzięć profilaktycznych promujących abstynencję, zdrowy styl życia, wzmacniających więzi i wartości rodzinne.

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

- 1) monitorowanie przestrzegania przepisów określonych w art. 13¹ (zakaz reklamy napojów alkoholowych) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez przeprowadzanie wizytacji/kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- 2) monitorowanie przestrzegania przepisów określonych w art. 15 (zakaz sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim i na kredyt) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez przeprowadzanie wizytacji/kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- 3) podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych,
- 4) organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych,
- 5) opiniowanie wniosków w sprawie uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

5. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

- 1) wspieranie działalności szkół, Policji, ośrodków zdrowia (przychodni) w profilaktyce uzależnień,
- 2) organizowanie i finansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkotykami dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników pomocy społecznej, niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi, młodzieżą i rodzicami,
- 3) motywowanie do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego przez osoby uzależnione.

6. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej:

- 1) finansowanie zajęć i programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z zagrożeniem społecznym,
- 2) prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie profilaktyki uzależnień skierowanej do rodziców poprzez zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych, zawierających profilaktyczne treści dotyczące problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych.

7. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo- rekreacyjnych. Sposób realizacji programu:

- 1) prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych w zakresie profilaktyki narkotykowej i rozwiązywania problemów społecznych związanych z uzależnieniem skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej,
- 2) współpraca z Sądem Rodzinnym, kuratorami i instytucjami opiekuńczymi, Policją w sprawach nieletnich mających problem z narkotykami,
- 3) finansowanie organizowanych w szkołach autorskich projektów profilaktycznych (programów profilaktyczno-edukacyjnych) dla dzieci i młodzieży,

- 4) finansowanie organizowanych programów terapeutycznych w formie spektakli teatralnych z komentarzem specjalistów ds. uzależnień,
 - 5) wsparcie organizacji gminnych konkursów o problematyce alkoholowej, narkomanii i przemocy,
 - 6) wsparcie organizacji lokalnych imprez dla dzieci i młodzieży promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów oraz alternatywne formy spędzania czasu wolnego,
 - 7) monitorowanie problemów narkomanii na terenie Gminy,
 - 8) dofinansowanie realizacji zadań z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałania patologiom,
 - 9) finansowanie szkoleń i kursów członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych, nauczycieli i Policji, służących podnoszeniu ich kompetencji w zakresie zagadnień związanych z problematyką przeciwdziałania narkomanii,
 - 10) zakup i upowszechnianie materiałów informacyjnych, edukacyjnych oraz szkoleniowych (np. broszury, ulotki) na temat szkodliwości narkotyków.
- 8. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego, polega na organizowaniu i poszerzaniu bazy dla działalności promującej zdrowy tryb życia poprzez współpracę z placówkami lecznictwa odwykowego i zakładami opieki zdrowotnej i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.**

Rozdział 5.

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej

- 1. Zadania zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025 realizowane będą przez:**
 - 1) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Otmuchowie, powołaną Zarządzeniem NR 7/2021 Burmistrza Miasta i Gminy Otmuchów z dnia 12 stycznia 2021 r.
 - 2) Pełnomocnika do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 3) Inne podmioty, działające w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 2. Placówki z którymi współpracuje Gmina:**
 - 1) Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych,
 - 2) Ośrodek Terapii Uzależnień w Branicach,
 - 3) Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze,
 - 4) Sąd Rejonowy w Nysie Wydział III Rodzinny i Nieletnich,
 - 5) Komisariat Policji w Otmuchowie,
 - 6) Centrum Psychologii Zdrowia DORMED Nysa,
 - 7) Zespół Interdyscyplinarny w Otmuchowie,
 - 8) Placówki oświatowe w Gminie Otmuchów,
 - 9) Parafia Rzymsko-Katolicka w Otmuchowie,
 - 10) Miejsko-Gminny Dom Kultury w Otmuchowie,
 - 11) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Otmuchowie,
 - 12) Organizacje pozarządowe,
 - 13) Zakłady Opieki Zdrowotnej w Gminie Otmuchów.

Rozdział 6.

Zasady finansowania Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

Zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025 finansowane będą ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Gmina przeznaczą te środki na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Rozdział 7.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za każdy udział w posiedzeniu komisji w wysokości 10 % minimalnego wynagrodzenia za pracę.
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 będzie wypłacane na podstawie podpisanej listy obecności, stwierdzającej udział w posiedzeniu komisji. Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie przelewem na wskazane konto osobiste członka Komisji.
3. Przyjmuje się zasady zwrotu kosztów podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka komisji (m.in. kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, koszty podróży na szkolenia, konferencje itp.) według zasad uregulowanych w rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013, poz. 167).

Rozdział 8.

Kontrola realizacji programu

Burmistrz Miasta i Gminy Otmuchów sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Miejskiej w Otmuchowie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.